

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ**

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні аспекти правового забезпечення національної безпеки в Україні

Ужгород 2025

Методичні матеріали до дисципліни «Актуальні аспекти правового забезпечення національної безпеки в Україні» для здобувачів вищої освіти галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право», освітньої програми «Право».

Розробник: Лемак О.В. – к. ю. н., доцент кафедри кримінально-правової політики.

Методичні матеріали розглянуто та затверджено на засіданні кафедри **кримінально-правової політики**

протокол № _____ від « _____ » _____ 202__ р.

Завідувач кафедри _____ Андрій АНДРУШКО

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

протокол № _____ від « _____ » _____ 202__ р.

Голова науково-методичної комісії _____ Павло ЧЕРЕВКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС: 4,0	Рік підготовки – 2
Загальна кількість годин - 62	120
Кількість модулів - 2	Семестр
	Лекції
	30
	Практичні (семінарські)
	30
	Лабораторні
	-
	Самостійна робота
	74

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни є:

- засвоєння сутності та основних категорій забезпечення національної безпеки та відповідних нормативних актів;
- формування комплексного наукового підходу до поглиблення знань у сфері протидії злочинам проти основ національної безпеки;
- поєднання одержаних теоретичних знань з практичними навичками і вмінням їх застосовувати в юридичній практиці чи при здійсненні функцій забезпечення національної безпеки;
- визначення особливостей та сутності принципів організації і діяльності відповідних органів у здійсненні повноважень щодо забезпечення національної безпеки;
- окреслення та аналіз основних актуальних проблем протидії злочинам проти основ національної безпеки на сучасному етапі.

Форма контролю – залік.

На вивчення навчальної дисципліни «Актуальні аспекти правового забезпечення національної безпеки в Україні» заплановано 90 годин 3 кредити ECTS.

Вивчення дисципліни «Актуальні аспекти правового забезпечення національної безпеки в Україні» (ВБ 2.1.2.) сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність і готовність особи розв'язувати комплексні задачі і проблеми у галузі національної безпеки, охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку під час практичної роботи, або в процесі навчання, що передбачають застосування теорій та методів правоохоронної діяльності, системного аналізу та планування операцій, прогнозування, оптимізації та прийняття рішень і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу з позицій національної безпеки;

ЗК-2 Здатність проводити дослідження на відповідному рівні з позицій національної безпеки;

ЗК-3 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел у сфері національної безпеки;

ЗК-7 Здатність приймати обґрунтовані рішення з позицій національної безпеки;

ЗК-8 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня у сфері національної безпеки;

ЗК-9 Здатність працювати в міжнародному контексті у сфері національної безпеки;

ЗК-10 Здатність розробляти проекти та управляти ними у сфері національної безпеки;

Фахові компетентності спеціальності (СК)

СК-1 Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності у сфері національної безпеки;

СК-2 Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського союзу на правову систему України у сфері національної безпеки;

СК-3 Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні у сфері національної безпеки;

СК-4 Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України у сфері національної безпеки;

СК-5 Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції у сфері національної безпеки;

СК-6 Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію у сфері національної безпеки;

СК-7 Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні у сфері національної безпеки;

СК-8 Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів у сфері національної безпеки;

СК-9 Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності у сфері національної безпеки;

СК-12 Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника у сфері національної безпеки;

СК-13 Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією у сфері національної безпеки;

СК-15 Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості у сфері національної безпеки.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумов немає

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Актуальні аспекти правового забезпечення національної безпеки в Україні», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання у сфері національної безпеки;	ПРН 1.
Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами у сфері національної безпеки;	ПРН 2.
Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження у сфері національної безпеки;	ПРН 3.
Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки у сфері національної безпеки;	ПРН 4.
Вільно спілкуватися правничою іноземною мовою (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово у сфері національної безпеки;	ПРН 5.
Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи у сфері національної безпеки;	ПРН 6.
Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання у сфері національної безпеки;	ПРН 7.
Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності у сфері національної безпеки;	ПРН 8.
Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг у сфері національної безпеки;	ПРН 9.
Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права у сфері національної безпеки;	ПРН 10.
Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції у сфері національної безпеки;	ПРН 11.
Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу у сфері національної безпеки;	ПРН 12.
Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів у сфері національної безпеки;	ПРН 13.
Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування у сфері національної безпеки;	ПРН 14.
Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування у сфері національної безпеки;	ПРН 15.
Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати	ПРН 16.

результати їх впливу на відповідні суспільні відносини у сфері національної безпеки.	
Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах національної безпеки;	РН 17.

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Актуальні аспекти правового забезпечення національної безпеки в Україні»:

Очікувані результати навчання	Шифр РН
Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання у сфері національної безпеки;	РН 1.
Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами у сфері національної безпеки;	РН 2.
Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження у сфері національної безпеки;	РН 3.
Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки у сфері національної безпеки;	РН 4.
Вільно спілкуватися правничою іноземною мовою (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово у сфері національної безпеки;	РН 5.
Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи у сфері національної безпеки;	РН 6.
Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання у сфері національної безпеки;	РН 7.
Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності у сфері національної безпеки;	РН 8.
Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг у сфері національної безпеки;	РН 9.
Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права у сфері національної безпеки;	РН 10.
Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції у сфері національної безпеки;	РН 11.
Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу у сфері національної безпеки;	РН 12.
Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів у сфері національної безпеки;	РН 13.
Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування у сфері національної безпеки;	РН 14.
Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією	РН 15.

процесуальних функцій суб'єктів правозастосування у сфері національної безпеки;	
Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини у сфері національної безпеки.	РН 16.
Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах національної безпеки;	РН 17.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Актуальні аспекти правового забезпечення національної безпеки в Україні» є: усні виступи на семінарських заняттях, написання та захист реферату, написання контрольної роботи, написання модульної роботи, залік.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: семінарські заняття, реферат

Форма модульного контролю: контрольна робота, модульна робота

Форма підсумкового семестрового контролю: залік

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
5	5	5	5	5	5	5	5		

Поточний контроль знань студентів здійснюється за двома складовими:

- контроль систематичності та активності роботи здобувача вищої освіти упродовж семестру;
- контроль за виконанням модульних завдань.

При контролі систематичності та активності роботи здобувача вищої освіти підлягають оцінці:

- активність на семінарських заняттях;
- результати контрольного тестування за темами семінарів;
- складання усного або письмового колоквіуму або виконання іншого творчого завдання;
- написання реферату та його захист;

Максимальна оцінка контролю активності роботи здобувача вищої освіти на семінарських заняттях становить 15 балів і є пропорційною відвідуванню та успішності виконання завдань. Максимальна оцінка за підготовку реферату становить 15 балів при умові його успішного захисту. Максимальна оцінка під час написання Есе становить 10 балів при умові, що здобувач вищої освіти правильно відповів на всі поставлені до нього запитання.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	3	15
Реферат	1	15
Есе	1	10
Модульна контрольна робота	1	60
Разом	6	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Упродовж семестру, в якому вивчається дисципліна, здобувачі вищої освіти виконують одну модульну контрольну роботу, яка оцінюється в діапазоні від 0 до 60 балів.

Модульна контрольна робота виконується у формі тестування. Для вирішення пропонуються 20 тестів за різними варіантами. Кожен правильно вирішений тест оцінюється у 3 бали. Підсумкова кількість балів складається із балів за всі тести і не може перевищувати 60 балів.

Методика оцінювання. Матеріал модуля, який здобувачі вищої освіти повинні засвоїти протягом семестру, виноситься на одну з двох модульних контрольних робіт, що проводяться в семестрі.

Модульна контрольна робота виконується в один етап – теоретичний матеріал (письмово). Сумарна максимальна кількість балів, що виставляється здобувачу вищої освіти за виконання всіх завдань однієї контрольної роботи залежить від складності матеріалу, який виноситься на модульний контроль.

За виконання семінарських занять та завдань самостійної роботи, що стосуються даних модулів здобувачу вищої освіти нараховується різна кількість балів, в залежності від складності матеріалу.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти поточного оцінювання є досягнення здобувачем освіти не менше 50% балів від загальної кількості запланованої за конкретною темою. Конкретна максимальна кількість балів подається у таблицях розподілу балів, які отримують здобувачі за модуль та за окремі види навчальної роботи.

Невиконані семінарських занять, комп'ютерного тестування при тематичному оцінюванні, письмового тестування при тематичному оцінюванні, реферату, а також неявка на модульну контрольну роботу оцінюються в 0 балів незалежно від причини невиконання (неявки).

Сумарна оцінка (від 0 до 100 балів) виставляється у відомість модульного контролю. Модуль зараховується, якщо сумарний бал складає не менше 60 балів, і зараховано всі семінарські заняття, які є складовими даного модуля.

Здобувач вищої освіти, який не з'явився на модульну контрольну роботу, або ж його модульна оцінка складає від 0 до 34 балів, зобов'язаний скласти (перескласти) модуль до початку підсумкового контролю у строки, визначені викладачем дисципліни та погоджені деканатом факультету.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Залікова методика оцінювання. За результатами модульного контролю визначається підсумкова модульна оцінка.

До складання заліку допускаються здобувачі вищої освіти, у яких підсумкова модульна оцінка за семестр становить не менше 35 балів і, яким зараховано всі семінарські заняття за цей семестр.

Здобувач вищої освіти, підсумкова модульна оцінка якого складає від 0 до 34 балів, зобов'язаний покращити її до початку підсумкового семестрового контролю під час чергування викладачів на кафедрі у строки, визначені викладачем дисципліни та погоджені деканатом факультету. В протилежному випадку, здобувач не допускається до заліку і у нього виникає академічна заборгованість.

Залік з навчальної дисципліни здобувач вищої освіти може не скласти, якщо він успішно пройшов усі модульні контролю та його влаштовує підсумкова модульна оцінка. Здобувачі вищої освіти, підсумкова модульна оцінка яких становить від 35 до 59, залік складають обов'язково. Здобувач освіти може підвищити на заліку рейтинговий бал, при цьому, за результатами складання заліку оцінка не може бути менша за підсумкову модульну оцінку, яку він отримав за результатами модульних контролів у 1-му семестрі.

Залік проводиться в усній формі. На залік виносяться практичні завдання в обсязі навчального матеріалу за 1-й семестр. Оцінювання результатів навчання на заліку здійснюється за 100-бальною шкалою. Оцінка за залік вноситься у відомість обліку успішності.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	
82-89	B		
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерій оцінювання підсумкового контролю з дисципліни

— **«відмінно» (90-100 балів, A)** заслуговує здобувач вищої освіти, який виявив всебічне і глибоке знання програмового матеріалу, вміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою, засвоїв основну і ознайомився з додатковою літературою, розуміє взаємозв'язок головних понять дисципліни та їх значення для майбутньої професії;

— **«добре» (82-89 балів, B)** заслуговує здобувач вищої освіти, який виявив повне знання програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу рекомендовану програмою, виявив систематичний характер знань з дисциплін і здатний до самостійного доповнення, але під час відповіді допустив деякі неточності;

— **«добре» (74-81 бал, C)** заслуговує здобувач вищої освіти, що виявив не цілком повне знання програмного матеріалу, не завжди успішно виконує передбачені програмою завдання, частково засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою, виявив не систематичний характер знань з дисциплін і не завжди здатний до їх самостійного доповнення і під час відповіді допускає деякі неточності;

— **«задовільно» (64-73 бали, D)** заслуговує здобувач вищої освіти, що виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за професією, вміє виконувати завдання, передбачені програмою, знайомий з основною рекомендованою літературою. Як правило, дана оцінка виставляється студентам, що допустили помилки у відповіді на заліку чи екзамені та при виконанні

залікових або екзаменаційних завдань, але які володіють необхідними знаннями для їх усунення за допомогою викладача;

— **«задовільно» (60-63 балів, E)** заслуговує здобувач вищої освіти, що виявив часткове знання основного програмового матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за професією, не завжди вміє виконувати завдання, передбачені програмою, знайомий лише частково з основною рекомендованою літературою. Як правило, дана оцінка виставляється здобувачам вищої освіти, що допустили грубі помилки у відповіді на заліку чи екзамені та при виконанні залікових або екзаменаційних завдань, але які частково володіють необхідними знаннями для їх усунення за допомогою викладача.

— **«незадовільно» (35-59 балів, FX)** виставляється здобувачеві вищої освіти, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

— **«незадовільно» (0-34 балів, F)** виставляється здобувачеві вищої освіти коли протягом семестру він допустив грубі помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність, основні категорії та зміст забезпечення національної безпеки.

1. Предмет курсу та його характеристика.
2. Зв'язок кримінології, кримінального права та національної безпеки.
3. Зміст основних понять забезпечення національної безпеки.
4. Суб'єкти та об'єкти забезпечення національної безпеки.

Тема 2. Злочинність: причини та основні характеристики.

1. Поняття злочинності, види та показники.
2. Загальна характеристика злочинів проти основ національної безпеки України.

Тема 3. Кримінологічні аспекти злочинності в Україні та їх причини

3. Основні причини та умови, фактори злочинності.
4. Стан, та кримінологічні аспекти злочинності в Україні.
5. Основні концепції причин злочинності.

Тема 4. Правові та інституційні основи попередження злочинності в сфері національної безпеки.

1. Поняття, рівні, форми і заходи попередження злочинності.
2. Правові основи, систематизація та принципи законодавства у сфері забезпечення національної безпеки.
3. Структура суб'єктів забезпечення національної безпеки України.
4. СБУ – основний спеціалізований орган забезпечення національної безпеки України.

Тема 5. Територія держави як об'єкт забезпечення національної безпеки

1. Правові поняття території та суверенітету в аспекті забезпечення національної безпеки.
2. Види і способи здійснення посягань на територіальну цілісність держави.
3. Причини та умови територіальних посягань.
4. Правові механізми забезпечення цілісності і недоторканості території.

Тема 6. Демографічні, екологічні та загально кримінальні аспекти захисту населення.

1. Населення як об'єкт забезпечення національної безпеки України.
2. Наркоманія як соціально-кримінологічне явище.
3. Причини та умови, що детермінують загально-кримінальні корисливі злочини.
4. Нормативно правові заходи демографічного та загально-кримінального захисту населення.

Тема 7. Економіко-правові аспекти забезпечення національної безпеки України

1. Методи економічного впливу на безпеку держави.
2. Злочини в сфері економіки та службової діяльності. Корупція.
3. Організована та транс-національна злочинність.
4. Нормативно-правові засоби захисту економічної безпеки держави.

Тема 8. Політико-правові та ідеологічні аспекти забезпечення національної безпеки

1. Ідеологія в аспекті забезпечення національної безпеки України.
2. Основні методи політико-ідеологічного впливу на безпеку держави.

3. Тероризм як загроза національній безпеці держави.
4. Засоби протидії тероризму та політико-ідеологічному впливу на безпеку держави.

Тема 9. Інформаційна безпека як об'єкт забезпечення національної безпеки держави

1. Роль інформаційної безпеки в функціонування держави.
2. Способи посягання на інформаційний простір держави.
3. Нормативно правові засади забезпечення інформаційної безпеки держави.

Тема 10. Національна самосвідомість народу як об'єкт забезпечення національної безпеки.

1. Поняття та чинники, які впливають на формування національної свідомості.
2. Механізми цілеспрямованого впливу на світогляд населення.
3. Нормативно правові засоби захисту національної свідомості як об'єкта забезпечення національної безпеки.
4. Правові основи забезпечення національної безпеки України в геополітичній сфері.

6.2. ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Сутність, основні категорії та зміст забезпечення національної безпеки.

1. Предмет курсу та його характеристика.
2. Зв'язок кримінології, кримінального права та національної безпеки.
3. Зміст основних понять забезпечення національної безпеки.
4. Суб'єкти та об'єкти забезпечення національної безпеки.

Рекомендована література:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96
2. Загальна декларація прав людини (ЗДПЛ) — декларація, прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 10 грудня 1948 року
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (скорочено — Європейська Конвенція з прав людини (ЄКПЛ)) від 3 вересня 1953. набула чинності для України 11 вересня 1997 року.
4. Чуваков, Олег Анатолійович. Злочини проти основ національної безпеки України: проблеми кримінально-правової теорії і практики. монографія. Одеса: Фенікс, 2017. 362 с.
5. Кримінальне право України. Особлива частина : навчальний посібник / Попович О.В., Томаш Л.В., Латковський П.П., Бабій А.Ю. Чернівці, 2022. 319 с.

Тема 2. Злочинність: причини та основні характеристики.

1. Поняття злочинності, види та показники.
2. Загальна характеристика злочинів проти основ національної безпеки України.

Рекомендована література:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96
2. Загальна декларація прав людини (ЗДПЛ) — декларація, прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 10 грудня 1948 року
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (скорочено — Європейська Конвенція з прав людини (ЄКПЛ)) від 3 вересня 1953. набула чинності для України 11 вересня 1997 року.
4. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III
5. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI
6. Стратегія національної безпеки України "Безпека людини - безпека країни"
7. Кримінологія: Підручник для студентів вищих навч. закладів / За заг. ред. О. М. Джужу-К., 2002.- 416 с.
8. Чуваков, Олег Анатолійович. Злочини проти основ національної безпеки України: проблеми кримінально-правової теорії і практики. монографія. Одеса: Фенікс, 2017. 362 с.
9. Кримінальне право України. Особлива частина : навчальний посібник / Попович О.В., Томаш Л.В., Латковський П.П., Бабій А.Ю. Чернівці, 2022. 319 с.

Тема 3. Кримінологічні аспекти злочинності в Україні та їх причини

3. Основні причини та умови, фактори злочинності.
4. Стан, та кримінологічні аспекти злочинності в Україні.
5. Основні концепції причин злочинності.

Рекомендована література:

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III
2. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI
3. Стратегія національної безпеки України "Безпека людини - безпека країни"
4. Кузнецов В.В., Сийплові М.В., Нестерова І.А. Злочини проти основ національної безпеки України: нові виклики сьогодення. Аналітично-порівняльне правознавство. № 1

(2023). С. 483-489.

5. Сичевський В. В. Науково-практичний коментар до Розділу I Особливої частини Кримінального кодексу України (Злочини проти основ національної безпеки України). Харків: Право, 2016. 230 с.

Тема 4. Правові та інституційні основи попередження злочинності в сфері національної безпеки.

1. Поняття, рівні, форми і заходи попередження злочинності.
2. Правові основи, систематизація та принципи законодавства у сфері забезпечення національної безпеки.
3. Структура суб'єктів забезпечення національної безпеки України.
4. СБУ – основний спеціалізований орган забезпечення національної безпеки України.

Рекомендована література:

1. Стратегія воєнної безпеки України "Воєнна безпека - всеохоплююча оборона"
2. Закон України «Про правовий режим воєнного стану», від 12 травня 2015 року № 389-VIII
3. ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення кримінальної відповідальності за колабораційну діяльність» від 3 березня 2022 року.
4. Закон України «Про Службу безпеки України»
5. Закон України «Про Раду національної безпеки і оборони України»
6. Закон України «Про національну безпеку України»
7. Томчук І. О. Порівняльно-правова характеристика відповідальності за злочини проти національної безпеки за вітчизняним та зарубіжним кримінальним законодавством. Право і суспільство. 2015. №4(3). С. 189-194
8. Берднік І.В., Головка М.Б. Основні орієнтири відмежування колабораційної діяльності від суміжних складів кримінальних правопорушень. Нове українське право. № 2 (2022).
9. Мисливий В.А., Грачова О.Ю. Колабораційна діяльність та шпигунство: критерії розмежування. Юридичний науковий електронний журнал. № 12. 2022.
10. Ясиновський П.В. Кримінальна відповідальність за перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків. 2018. 235 с

Тема 5. Територія держави як об'єкт забезпечення національної безпеки

1. Правові поняття території та суверенітету в аспекті забезпечення національної безпеки.
2. Види і способи здійснення посягань на територіальну цілісність держави.
3. Причини та умови територіальних посягань.
4. Правові механізми забезпечення цілісності і недоторканості території.

Рекомендована література:

1. Стратегія воєнної безпеки України "Воєнна безпека - всеохоплююча оборона"
2. Закон України «Про правовий режим воєнного стану», від 12 травня 2015 року № 389-VIII
3. ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення кримінальної відповідальності за колабораційну діяльність» від 3 березня 2022 року.
4. Закон України «Про Службу безпеки України»
5. Закон України «Про Раду національної безпеки і оборони України»
6. Закон України «Про національну безпеку України»
7. Закон України «Про порядок допуску та умови перебування підрозділів збройних сил інших держав на території України»

8. Закон України: «Порядок направлення підрозділів Збройних Сил України до інших держав»

9. Рубашенко М. А. Кримінальна відповідальність за посягання на територіальну цілісність і недоторканність України : монографія. Харків : Право, 2016. 286 с.

Тема 6. Демографічні, екологічні та загально кримінальні аспекти захисту населення.

1. Населення як об'єкт забезпечення національної безпеки України.
2. Наркоманія як соціально-кримінологічне явище.
3. Причини та умови, що детермінують загально-кримінальні корисливі злочини.
4. Нормативно правові заходи демографічного та загально-кримінального захисту населення.

Рекомендована література:

1. Закон України «Про правовий режим надзвичайного стану»
2. Закон України «Про боротьбу з тероризмом»
3. Закон України «Про правові засади цивільного захисту»
4. Закон України «Про зону надзвичайної екологічної ситуації»
5. Закон України «Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру»
6. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»

Тема 7. Економіко-правові аспекти забезпечення національної безпеки України

1. Методи економічного впливу на безпеку держави.
2. Злочини в сфері економіки та службової діяльності. Корупція.
3. Організована та транс-національна злочинність.
4. Нормативно-правові засоби захисту економічної безпеки держави.

Рекомендована література:

1. Закон, від 14.10.2014, № 1700-VII "Про запобігання корупції"
2. Закон, від 10.12.2015, № 889-VIII "Про державну службу"
3. Буряк М. В. Використання електронних платіжних систем для фінансування злочинів проти основ національної безпеки України. *Науковий вісник Дніпропетровського юридичного інституту МВС України*. 2015. № 2 (76).

Тема 8. Політико-правові та ідеологічні аспекти забезпечення національної безпеки

1. Ідеологія в аспекті забезпечення національної безпеки України.
2. Основні методи політико-ідеологічного впливу на безпеку держави.
3. Тероризм як загроза національній безпеці держави.
4. Засоби протидії тероризму та політико-ідеологічному впливу на безпеку держави.

Рекомендована література:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96
2. Закон України «Про правовий режим воєнного стану»
3. Закон України «Про правовий режим надзвичайного стану»
4. Закон України «Про боротьбу з тероризмом»
5. Томчук І. О. Порівняльно-правова характеристика відповідальності за злочини проти національної безпеки за вітчизняним та зарубіжним кримінальним законодавством. *Право і суспільство*. 2015. №4(3). С. 189-194

6. Берднік І.В., Головка М.Б. Основні орієнтири відмежування колабораційної діяльності від суміжних складів кримінальних правопорушень. Нове українське право. № 2 (2022).

Тема 9. Інформаційна безпека як об'єкт забезпечення національної безпеки держави

1. Роль інформаційної безпеки в функціонування держави.
2. Способи посягання на інформаційний простір держави.
3. Нормативно правові засади забезпечення інформаційної безпеки держави.

Рекомендована література:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96
2. Стратегія національної безпеки України "Безпека людини - безпека країни"
3. Мисливий В.А., Грачова О.Ю. Колабораційна діяльність та шпигунство: критерії розмежування. Юридичний науковий електронний журнал. № 12. 2022.

Тема 10. Національна самосвідомість народу як об'єкт забезпечення національної безпеки.

1. Поняття та чинники, які впливають на формування національної свідомості.
2. Механізми цілеспрямованого впливу на світогляд населення.
3. Нормативно правові засоби захисту національної свідомості як об'єкта забезпечення національної безпеки.
4. Правові основи забезпечення національної безпеки України в геополітичній сфері.

Рекомендована література:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96
2. Закон від 13.01.2011 № 2939-VI "Про доступ до публічної інформації"
3. Закон від 02.10.1996 № 393/96 «Про звернення громадян»
4. Томчук І. О. Порівняльно-правова характеристика відповідальності за злочини проти національної безпеки за вітчизняним та зарубіжним кримінальним законодавством. Право і суспільство. 2015. №4(3). С. 189-194
5. Чуваков, Олег Анатолійович. Злочини проти основ національної безпеки України: проблеми кримінально-правової теорії і практики. монографія. Одеса: Фенікс, 2017. 362 с.

6.3. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин					
	усього	л	п	л	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Сутність, основні категорії та зміст забезпечення національної безпеки.	17	3	3			10
Тема 2. Злочинність: причини та основні характеристики.	17	3	3			10
Тема 3. Кримінологічні аспекти злочинності в Україні та їх причини	17	3	3			10
Тема 4. Правові та інституційні основи попередження злочинності в сфері національної безпеки.	17	3	3			10
Тема 5. Територія держави як об'єкт забезпечення національної безпеки	16	3	3			10
Тема 6. Демографічні, екологічні та загальнокримінальні аспекти захисту населення.	16	3	3			10
Тема 7. Економіко-правові аспекти забезпечення національної безпеки України	13	3	2			7
Тема 8. Політико-правові та ідеологічні аспекти забезпечення національної безпеки	13	3	3			7
Тема 9. Інформаційна безпека як об'єкт забезпечення національної безпеки держави		3	3			
Тема 10. Національна самосвідомість народу як об'єкт забезпечення національної безпеки.		3	3			
Разом	120	30	30			74

6.4. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність, основні категорії та зміст забезпечення національної безпеки.	3
2	Тема 2. Злочинність: причини та основні характеристики.	3
3	Тема 3. Кримінологічні аспекти злочинності в Україні та їх причини	3
4	Тема 4. Правові та інституційні основи попередження злочинності в сфері національної безпеки.	3
5	Тема 5. Територія держави як об'єкт забезпечення національної безпеки	3
6	Тема 6. Демографічні, екологічні та загально кримінальні аспекти захисту населення.	3
7	Тема 7. Економіко-правові аспекти забезпечення національної безпеки України	3
8	Тема 8. Політико-правові та ідеологічні аспекти забезпечення національної безпеки	3
9	Тема 9. Інформаційна безпека як об'єкт забезпечення національної безпеки держави	3
10	Тема 10. Національна самосвідомість народу як об'єкт забезпечення національної безпеки.	3
	Разом	30

6.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність, основні категорії та зміст забезпечення національної безпеки.	10
2	Тема 2. Злочинність: причини та основні характеристики.	10
3	Тема 3. Кримінологічні аспекти злочинності в Україні та їх причини	10
4	Тема 4. Правові та інституційні основи попередження злочинності в сфері національної безпеки.	10
5	Тема 5. Територія держави як об'єкт забезпечення національної безпеки	10
6	Тема 6. Демографічні, екологічні та загально кримінальні аспекти захисту населення.	10
7	Тема 7. Економіко-правові аспекти забезпечення національної безпеки України	2
8	Тема 8. Політико-правові та ідеологічні аспекти забезпечення національної безпеки	7
9	Тема 9. Інформаційна безпека як об'єкт забезпечення національної безпеки держави	7
10	Тема 10. Національна самосвідомість народу як об'єкт забезпечення національної безпеки.	7
	Разом	74

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби – персональні комп'ютери, мультимедійний проектор.

Програмне забезпечення – операційна система, пакет Microsoft Office, платформа дистанційного навчання Moodle, платформа Google Meet.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Законодавчі акти

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96
2. Загальна декларація прав людини (ЗДПЛ) — декларація, прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 10 грудня 1948 року
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (скорочено — Європейська Конвенція з прав людини (ЄКПЛ)) прийнята відповідно до Загальної декларації прав людини з метою додержання країнами-підписантами (учасниками Ради Європи) та забезпечення на своїй території прав та основоположних свобод людини. Конвенція була відкрита для підписання 4 листопада 1950 року, набула чинності 3 вересня 1953. Конвенція була ратифікована Україною 17.07.1997р. і набула чинності для України 11 вересня 1997 року. МЗС України затвердило офіційний переклад 27 січня 2006 року.

Міжнародні правові акти можуть як формувати загальні підходи до запобігання злочинності, так і регулювати питання профілактики окремих видів злочинів. Одним із найбільш значущих міжнародних правових документів є Загальна декларація прав людини (прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 10.12.1948). У ній встановлюються як загальні засади правами людини у частині судового процесу та притягнення до юридичної відповідальності, так і права, які передбачають регулювання будь-якого втручання у приватне життя, що відбивається і методах профілактики, заснованих на принципах гуманізму і законності.

Загалом права людини, відображені у Декларації, були суттєво доповнені:

Міжнародним пактом про економічні, соціальні та культурні права (1966 р.) та

Міжнародним пактом про громадянські та політичні права (1966 р.), а також факультативними протоколами до нього. Основне становище у сфері правами людини, зокрема які стосуються прав людини у частині реалізації державної політики протидії злочинності, відбито у Конституції.

Особливості протидії злочинності різних видів визначаються безліччю різних конвенцій:

1. у сфері протидії міжнародним злочинам – Конвенція про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (1948 р.)

2. у сфері протидії екстремізму – Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації 1965 р; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок 1979; Міжнародна конвенція про захист прав усіх трудящих-мігрантів та членів їх сімей 1990;

3. у сфері протидії корупції – Конвенція ООН проти корупції 2003 р.; Конвенція Ради Європи про кримінальну відповідальність за корупцію 1999 р. Модельний закон країн-учасниць СНД про протидію корупції (нова редакція) 2008 р. тощо;

4. у сфері протидії незаконному обігу наркотиків - Єдина конвенція про наркотичні засоби 1961; Конвенція про психотропні речовини 1971; Конвенція ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів та психотропних речовин 1988 р; Міжнародна конвенція про боротьбу з допінгом у спорті 2008 року;

5. сфері протидії організованій злочинності - Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності 2000; Протокол про запобігання та припинення торгівлі людьми, особливо жінками та дітьми, та покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності 2000 року.

6. у сфері протидії злочинності неповнолітніх – Керівні принципи Організації Об'єднаних Націй для попередження злочинності серед неповнолітніх (Ер-Ріядські керівні принципи) 1990;

7. у сфері протидії тероризму – Міжнародна конвенція про боротьбу із захопленням заручників 1979 р.; Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки морського судноплавства 1988; Міжнародна конвенція про боротьбу з

фінансуванням тероризму 1999; Конвенція про боротьбу з незаконними актами щодо міжнародної цивільної авіації 2010 р.

4. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III

5. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI

6. Стратегія національної безпеки України "Безпека людини - безпека країни"

7. Стратегія воєнної безпеки України "Воєнна безпека - всеохоплююча оборона"

8. Закон України «Про правовий режим воєнного стану», від 12 травня 2015 року № 389-VIII

9. ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення кримінальної відповідальності за колабораційну діяльність» від 3 березня 2022 року.

10. Закон України «Про Службу безпеки України»

11. Закон України «Про Раду національної безпеки і оборони України»

12. Закон України «Про національну безпеку України»

13. Закон України «Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави»

14. Закон України «Про організацію оборонного планування»

15. Закон України «Про оборону України»

16. Закон України «Про правовий режим воєнного стану»

17. Закон України «Про правовий режим надзвичайного стану»

18. Закон України «Про боротьбу з тероризмом»

19. Закон України «Про правові засади цивільного захисту»

20. Закон України «Про зону надзвичайної екологічної ситуації»

21. Закон України «Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру»

22. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»

23. Закон України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію»

24. Закон України «Про порядок допуску та умови перебування підрозділів збройних сил інших держав на території України»

25. Закон України: «Порядок направлення підрозділів Збройних Сил України до інших держав»

26. Закон України «Про участь у міжнародних миротворчих операціях»

27. Закон України «Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання»

28. Закон України «Про державну прикордонну службу України»

29. ЗУ Про військовий обов'язок і військову службу: закон України від 25.03.1992 р.

30. ЗУ від 2 липня 2015 року «Про Національну поліцію»

31. Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII "Про прокуратуру"

32. Закон, від 14.10.2014, № 1700-VII "Про запобігання корупції"

33. Закон, від 10.12.2015, № 889-VIII "Про державну службу"

34. Закон від 21.12.2016 № 1798-VIII "Про Вищу раду правосуддя"

35. Закон від 13.01.2011 № 2939-VI "Про доступ до публічної інформації"

36. Закон від 02.10.1996 № 393/96 «Про звернення громадян»

37. Закон від 18.02.1992 № 2135-XII "Про оперативно-розшукову діяльність"

38. Закон від 23.12.1993 № 3781-XII "Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів"

39. Закон, від 23.12.1993, № 3782-XII "Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві"

40. Закон від 01.12.1994 № 266/94-ВР "Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду"

41. ЗУ "Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі" від 1 грудня 1994 р.

42. ЗУ «Про основні засади молодіжної політики» від 27 квітня 2021 року
43. ЗУ «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» від 15 лютого 1995 року
44. ЗУ "Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживання ними"» 15 лютого 1995 року.
45. Закон, від 30.06.1993, № 3341-ХІІ "Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю"
46. УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ, від 24 лютого 2022 року №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні»
47. Указ Президента України від 30 листопада 1994 року «Про інформаційно-аналітичне забезпечення Президента України»
48. Указ Президента України від 26 липня 2005 року № 1132 «Питання контролю за виконанням указів, розпоряджень і доручень Президента України»
49. Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю: Наказ Служби безпеки України від 23.12.2020 № 383
50. Указ Президента України від 18 травня 2019 року № 286/2019 Про затвердження Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки.
51. Постанова Кабінету Міністрів України від 6 травня 2000 р. № 770 «Про затвердження переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів» (списку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, включених у таблиці I-IV згідно із законодавством України і міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.
52. Постанова Кабінету Міністрів України " від 10 травня 2022 р. № 577 Про затвердження переліку медичних психіатричних протипоказань щодо виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби), що можуть становити безпосередню небезпеку для особи або оточуючих" (здійснюється профілактичний огляд серед осіб груп ризику).

Додаткова література

1. Курс Кримінології: Загальна та Особлива частина: Підручник: У 2 кн. /О. М. Джужа, П. П. Михайленко, О. Г. Кулик І. М. Мельник та ін./ За заг. ред. Джужа О. М.- К.: Юрінком-Інтер, 2001.- 352 с.
2. Зелинский А. Ф. Криминология. -Харьков, 2000.
3. Криминологія: Підручник для студентів вищих навч. закладів / За заг. ред. О. М. Джужа- К., 2002.- 416 с.
4. Чуваков, Олег Анатолійович. Злочини проти основ національної безпеки України: проблеми кримінально-правової теорії і практики. монографія. Одеса: Фенікс, 2017. 362 с.
5. Кримінальне право України. Особлива частина : навчальний посібник / Попович О.В., Томаш Л.В., Латковський П.П., Бабій А.Ю. Чернівці, 2022. 319 с.
6. Рубашенко М. А. Кримінальна відповідальність за посягання на територіальну цілісність і недоторканність України : монографія. Харків : Право, 2016. 286 с.
7. Буряк М. В. Використання електронних платіжних систем для фінансування злочинів проти основ національної безпеки України. Науковий вісник Дніпропетровського юридичного інституту МВС України. 2015. № 2 (76).
8. Кузнецов В.В., Сийплові М.В., Нестерова І.А. Злочини проти основ національної безпеки України: нові виклики сьогодення. Аналітично-порівняльне правознавство. № 1 (2023). С. 483-489.
9. Сичевський В. В. Науково-практичний коментар до Розділу І Особливої частини Кримінального кодексу України (Злочини проти основ національної безпеки України). Харків: Право, 2016. 230 с.
10. Томчук І. О. Порівняльно-правова характеристика відповідальності за злочини проти національної безпеки за вітчизняним та зарубіжним кримінальним законодавством. Право і суспільство. 2015. №4(3). С. 189-194

11. Берднік І.В., Головка М.Б. Основні орієнтири відмежування колабораційної діяльності від суміжних складів кримінальних правопорушень. Нове українське право. № 2 (2022).

12. Мисливий В.А., Грачова О.Ю. Колабораційна діяльність та шпигунство: критерії розмежування. Юридичний науковий електронний журнал. № 12. 2022.

13. Ясиновський П.В. Кримінальна відповідальність за перешкодження законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків. 2018. 235 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Верховна Рада України <http://www.rada.gov.ua/>
2. Верховний Суд України <http://www.scourt.gov.ua/>
3. Вищий Господарський суд України <http://www.arbitr.gov.ua/>
4. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>
5. Міністерство юстиції України <http://www.minjust.gov.ua/>
6. Інформаційно-пошукова система по законодавству «Ліга» <http://www.liga.kiev.ua/>
7. <http://www.nau.kiev.ua/>
8. www.lawukraine.com
9. www.pravovik.com.ua

Перелік питань до іспиту по спецкурсу
Актуальні аспекти правового забезпечення національної безпеки України

1. Предмет курсу та його характеристика.
2. Зв'язок кримінології, кримінального права та національної безпеки.
3. Зміст основних понять забезпечення національної безпеки.
4. Суб'єкти та об'єкти забезпечення національної безпеки.
5. Поняття злочинності, та її показники.
6. Загальна характеристика злочинів проти основ національної безпеки України.
7. Додаткові злочини, які посягають на національну безпеку України.
8. Стан, та кримінологічні аспекти злочинності в Україні.
9. Основні причини та умови, фактори злочинності.
10. Основні концепції причин злочинності.
11. Поняття, рівні і форми попередження злочинності.
12. Правові основи, систематизація та принципи законодавства у сфері забезпечення національної безпеки.
13. Структура та повноваження суб'єктів забезпечення національної безпеки України.
14. СБУ – основний спеціалізований орган забезпечення національної безпеки України.
15. Правові поняття території та суверенітету в аспекті забезпечення національної безпеки.
16. Причини, види і способи посягань на територіальну цілісність держави.
17. Правові механізми забезпечення цілісності і недоторканості території.
18. Населення як об'єкт забезпечення національної безпеки України.
19. Загальна характеристика демографічної ситуації в Україні.
20. Чинники, які впливають на демографічну ситуацію країни.
21. Нормативно правові заходи демографічного захисту населення.
22. Поняття національного багатства в аспекті забезпечення безпеки нації.
23. Явища та методи економічного впливу на безпеку держави.
24. Роль організованої злочинності у впливі на безпеку в сфері економіки.
25. Криміногенний вплив корупції на національну безпеку держави.
26. Нормативно-правові засоби захисту економічної безпеки держави.
27. Ідеологія в аспекті забезпечення національної безпеки України.
28. Загальна характеристика геополітичного становища та його значення для України.
29. Проблеми міжнародно правового регулювання в світі.
30. Лобіювання позадержавних інтересів.
31. Вплив політичних технологій у формуванні суспільної позиції.
32. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу, або на захоплення державної влади.
33. Гібридна війна.
34. Тероризм як загроза національній безпеці держави.
35. Правові засоби протидії тероризму та політико-ідеологічному впливу на безпеку держави.
36. Роль інформаційної безпеки у функціонуванні держави.
37. Інформаційна війна: сутність, витоки і прояви.
38. Глобальний інформаційний вплив на національну безпеку держави.
39. Військові інформаційні засоби впливу на безпеку держави.
40. Невійськові комунікаційні технології впливу на безпеку держави.

41. Вплив інформації літописного (хронологічного) характеру на національну безпеку.
42. Нормативно правові засади забезпечення інформаційної безпеки держави.
43. Поняття національної самосвідомості та її значення для держави.
44. Протиставлення нації та етносу як загроза національній безпеці.
45. Безпека держави у протистоянні між світовими цивілізаціями.
46. Загрози застосування «м'якої сили» для національної безпеки держави.
47. Механізм «організованого хаосу» як посягання на національну безпеку.
48. Правові аспекти захисту національної самосвідомості як об'єкта забезпечення національної безпеки.

**Контрольні модульні тестові завдання по спецкурсу
«Актуальні аспекти правового забезпечення національної безпеки в Україні»**

Варіант _.

1. Під якими номерами правильно вказано основні науки, на яких базується спецкурс?: 1) кримінальне право; 2) криміналістика; 3) деліктологія; 4) національнознавство; 5) конспірологія.

2. Під якими номерами правильно вказано значення терміну «українська нація»?: 1) тільки громадяни України; 2) тільки українці по національності; 3) все населення України; 4) всі, хто співчуває Україні за кордоном; 5) хто володіє українською мовою.

3. Під якими номерами правильно вказано пріоритет впливу на об'єкт захисту «територія»?: 1) політичний; 2) демаркаційний; 3) військовий; 4) дипломатичний; 5) картографічний.

4. Під якими номерами правильно вказано пріоритет впливу на об'єкт захисту «політична консолідація»?: 1) ідеологічний; 2) злочинний; 3) економічний; 4) конфліктний; 5) політичний.

5. Під якими номерами правильно вказано кількісні показники стану злочинності?: 1) рівень злочинності; 2) ціна злочинності; 3) структура злочинності; 4) характер злочинності; 5) поширеність злочинності.

6. Під якими номерами правильно вказано, що таке латентна злочинність?: 1) незначна злочинність; 2) схована злочинність; 3) прихована злочинність; 4) не знайдений злочинець; 5) справа, не передана до суду.

7. Під якими номерами правильно вказано специфічну ознаку злочинів проти основ національної безпеки?: 1) вчиняються таємно; 2) вчиняються публічно; 3) є усіченими; 4) не мають суміжних адміністративних правопорушень; 5) є тяжкими і особливо тяжкими.

8. Під якими номерами правильно вказано, хто здійснює координацію у сферах національної безпеки і оборони?: 1) ВРУ; 2) СБУ; 3) Уряд; 4) РНБО; 5) НАЗК.

9. Під якими номерами правильно вказано, перед ким мають усвідомлювати відповідальність творці Конституції України?: 1) перед міжнародною спільнотою; 2) перед європейським співтовариством; 3) перед власною совістю; 4) перед законодавством України; 5) перед Богом.

10. Під якими номерами правильно вказано, на яких засадах ґрунтується суспільне життя в Україні, відповідно до Конституції?: 1) політичної багатоманітності; 2) матеріальної багатоманітності; 3) мовної багатоманітності; 4) ідеологічної багатоманітності; 5) релігійної багатоманітності.

11. Під якими номерами правильно вказано, щодо кого особа не несе відповідальності за відмову давати показання?: 1) щодо себе; 2) щодо членів сім'ї; 3) щодо близьких родичів; 4) щодо цивільного співмешканця; 5) щодо безпосереднього начальника.

12. Під якими номерами правильно вказано принципи, що визначають порядок формування державної політики у сферах національної безпеки і оборони?: 1) верховенство закону; 2) підзвітність; 3) конспіративність; 4) прозорість; 5) гуманність.

13. Під якими номерами правильно вказано види категорій загроз, які висуваються Стратегією національної безпеки України?: 1) реальні; 2) наявні; 3) поточні; 4) потенційні; 5) прогнозовані.

14. Під якими номерами правильно вказано, на яких засадах ґрунтується діяльність СБУ?: 1) верховенства права; 2) законності; 3) гуманності; 4) позапартійності; 5) відповідальності перед народом України.

15. Під якими номерами правильно вказано порядок призначення та звільнення Голови СБУ?: 1) Президентом за згодою ВРУ; 2) ВРУ за поданням Президента; 3) РНБО за згодою Президента; 4) ВРУ за згодою РНБО; 5) особисто Президентом України.

16. Під якими номерами правильно вказано, яка особа не може бути прийнята на службу в органи СБУ?: 1) яка мала судимість за вчинення кримінального правопорушення; 2) на яку накладалося адміністративне стягнення за правопорушення, пов'язане з корупцією; 3) на яку протягом останнього року накладалося адміністративне стягнення за правопорушення, пов'язане з корупцією; 4) яка має родичів і тривалий час проживала за кордоном; 5) яка не є громадянином України.

17. Під якими номерами правильно вказано, кого регулярно інформує СБУ з основних питань своєї діяльності?: 1) ВРУ; 2) РНБО; 3) Президента України; 4) Кабінет міністрів України; 5) громадянське суспільство.

18. Під якими номерами правильно вказано, яку відповідальність несуть співробітники СБУ за протиправні дії та бездіяльність?: 1) кримінальну; 2) адміністративну; 3) дисциплінарну; 4) матеріальну; 5) військову.

19. Під якими номерами правильно вказано, хто є Головою РНБО?: 1) особа, обрана із складу РНБО більшістю голосів; 2) особа, вибрана ВРУ; 3) Голова ВРУ; 4) Президент України; 5) Секретар РНБО.

20. Під якими номерами правильно вказано, хто входить до складу РНБО за посадою?: 1) Прем'єр міністр України; 2) Міністр фінансів України; 3) Генеральний прокурор України; 4) Голова ВСУ; 5) Голова КСУ.

